

Beskrivning av arbetet mot kränkande behandling

Fyra steg och sju diskrimineringsgrunder

2024/2025

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Definitioner	3
Samverkan i arbetet	4
Främjande arbete	5
4 steg	6
Rutiner för uppkomna situationer	7

Bakgrund:

Ansvariga för arbetet mot kränkande behandling

Rektor samt all personal som arbetar vid Tolvmans friskola.

Vår vision

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen i alla tre verksamheter, förskoleklass, grundskola och fritidshem.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Skollagen säger:

Skolan rustar eleverna för framtiden. I detta ingår kunskaper och färdigheter, förståelse för och ett bestående avståndstagande från alla former av kränkningar.

Alla ska behandlas med respekt enligt principen om alla människors lika värde.

Vårt mål

Vi vid Tolvmans friskola tar bestämt avstånd från mobbing, trakasserier och annan kränkande behandling. All personal har samma ansvar och skyldighet att ingripa när någon kränker, bär sig illa åt, tilltalar någon otrevligt eller på annat sätt bryter mot våra regler. På vår skola råder det nolltolerans mot kränkande behandling.

Definitioner:

Med kränkande behandling menas:

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Kränkningarna kan bestå av:

- nedsättande ord
- blickar och kroppsspråk
- ryktesspridning
- förlöjligande eller fysiska handlingar
- utfrysning eller hot
- elaka kommentarer via t.ex. sociala medier

De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Det är förbjudet i Sverige att behandla någon orättvist eller sämre än någon annan på grund av någonting som man inte kan förändra, det är diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunder som finns är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det betyder att:

Kön: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett om man är tjej eller kille.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vi ska behandla andra människor likvärdigt oavsett om de betar sig eller klär sig på ett annat sätt än vad andra förväntar sig av en tjej/kille.

Etnisk tillhörighet: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett ursprung och hudfärg. Alla har en etnisk tillhörighet t.ex. en person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd. oavsett vilke

Religion eller trosuppfattning: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett vilken gud/gudar de tror på.

Funktionsnedsättning: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett funktionshinder. Det kan t.ex. vara att man är rullstolsburen, hör eller ser dåligt, koncentrationssvårigheter, allergier mm.

Sexuell läggning: Vi behandlar människor likvärdigt oavsett vem de är intresserad av/kär i.

Ålder: Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett ålder.

Samverkan i arbetet:

För att arbetet ska bli ett kraftfullt verktyg mot all form av kränkande behandling måste det vara känt hos elever, vårdnadshavare och personal.

Eleverna görs delaktiga i arbetet mot kränkande behandling genom klassråd, elevråd, och fritidsmöten. De har ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med all personal och andra elever. Elever skall ta del av skolans värdegrund och handla utifrån den. Som elev på skolan förutsätts att man respekterar andra och visar hänsyn och ett gott omdöme. Det är viktigt att man funderar på hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta.

Inför detta läsår har pedagogerna tillsammans med eleverna kartlagt vilka delar av utomhusmiljön samt inomhusmiljön där pedagogerna ska vara extra vaksamma.

Vårdnadshavarna informeras detta läsår via mail och på föräldramöte för åk F-3 om arbetet mot kränkande behandling.

Om ni i hemmen tar klart avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på eleverna.

- Prata med ditt barn om vikten av att vara en god kamrat.
- Var uppmärksam om ditt barn berättat om någon i gruppen/klassen är utsatt, ensam eller utfrysst.
- Ta kontakt med skolan om ditt barn berättar om att de själva eller någon annan blivit kränkt.

**Vi kan alla hjälpas åt
att skapa en skola
där alla trivs
och känner sig trygga.**

Främjande arbete:

Innebär att stärka de positiva förutsättningarna för att motverka kränkande behandling i verksamheten. Arbetet utgår från skolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter, allas lika värde och omfattar de sju diskrimineringsgrunderna.

Kontinuerligt värdegrundsarbete

- Skolsköterskan genomför årligen hälsosamtal med barn i Förskoleklass och åk 2
- Regelbundna träffar för klassråd, elevråd och fritidsmöten. Elevsamtal med rektor
- Trivsel -och trygghetsenkät och kartläggning av miljön med alla elever varje år
- För att minera risken att diskriminering uppstår ser pedagogerna över organisation, regler, gruppindelningar, schemaläggningar och andra inslag
- Pedagogerna på skolan lyfter sociala mönster och aktuellt socialt klimat till elevhälsoteamet
- **”Alla barn är allas barn hela dagen”** - Lyhörda vuxna vistas i närheten av eleverna, ser vad som händer, bemöter och diskuterar det omgående
- Vi vuxna är goda förebilder som tar oss tid att lyssna på eleverna. Det är viktigt att eleverna känner förtroende för och kan anförtro sig åt vuxna på skolan, även anonymt
- ”Det är viktigt för mig att det går bra för oss båda”
- Vi arbetar vid behov med kompisamtal och dramaövningar
- Vi arbetar med samarbets- och ansvarsövningar som skogsäventyr och kamratövningar
- Vi strävar efter att ge alla elever lika stort utrymme i klassrummet
- Vi pratar om attityder och samtalar med eleverna kring ett scenario t. ex: en berättelse från omvärlden, elevnära eller en händelse på skolan. Frågeställningar: ”Hur tror du att det kändes? Hur är en bra kompis?” m.m. Det är viktigt att alla får möjlighet att komma till tals.
- Sociala medier – förebyggande arbete på skolan men det är ett föräldraansvar

4 steg:

Undersöka risker och hinder

Analysera orsaker

Genomföra åtgärder

Följa upp och utvärdera

Undersöka – Var är vi?

Syftet med undersökningen är att upptäcka risker för all form av kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som upptäckts ligger till grund för vår planering av värdegrundsarbetet. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

Genom att undersöka den egna verksamheten säkerställs att de åtgärder som vidtas motsvarar en verksamhets faktiska behov. Undersökningen kan göras på olika sätt.

Vi undersöker vår verksamhet genom:

- elevråd, klassråd och fritidsmöten
- gruppintervjuer
- värdegrundsstunder, arbetsplatsträffar och andra samtalstillfällen

Analysera – Vart ska vi?

Efter undersökningen analyserar personalen det som framkommit i undersökningen. Utifrån dessa analyser formuleras åtgärder för att eliminera att kränkande behandlingar uppstår/upprepas.

Åtgärda – Hur gör vi?

Syftar till att avvärja alla former av kränkande behandling. Omfattar de problemområden som identifierats i verksamheten. Åtgärder ska skyndsamt sättas in och leda till långsiktiga lösningar.

Personalen ska genomföra de åtgärder som kan krävas, mot bakgrund av undersökningen och analysen, för att undanröja de upptäckta riskerna och hindren. Personalen i samråd med rektor ska planera in nödvändiga resurser, och rektor ska ange vem som är ansvarig för att genomföra åtgärderna.

Följ upp och utvärdera – Hur blev det?

Följ upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna. De erfarenheter som arbetet har gett kan användas i arbetet med aktiva åtgärder.

Elevernas utvärdering 2023/2024

Utifrån när, var och hur kränkningar kan ske har eleverna utvärderat och beskrivit sin syn på arbetet. Detta läsår var det många elever som uttryckte sig att det inte förkommer kränkningar vid Tolvmans friskolas verksamheter dvs förskoleklass, grundskola och fritids.

I förskoleklassen kom det fram att kränkningar skedde till viss del i klassrummet men det kom ej fram i övriga grupper. Fritidsgruppen uttryckte att det ej förekom kränkningar på fritids men samma elever uttryckte att det kan ske kränkningar på fritids när det utvärderades i årskurserna.

Från alla grupper utom fritids kom det fram följande:

Var: i skogen, vid gungorna och där man leker just då

När: på rasterna, på fritids, det kan ske olika tider beroende på när man blir osams

Hur: verbala kommentarer, säga fula saker vara otrevlig och retas

Utifrån undersökning, analys och elevernas utvärdering kommer pedagogerna att arbeta förebyggande under läsåret 2023/2024

- Pedagogerna är observanta speciellt på de platser som eleverna nämnt som riskområden
- Pedagogerna är delaktiga och goda förebilder vid lekar och matcher
- 2 rastvakter ute på de flesta raster, komma ihåg att cirkulera runt
- Pedagogerna arbetar förebyggande utifrån värdegrundsarbetet i våra lokala mål
- Pedagogerna agerar vid konflikter samt föregår med gott exempel gällande vårdat språk mm
- Pedagogerna meddelar rektor om situationer uppkommer samt rektor underrättar huvudman

Rutiner för uppkomna situationer:

Arbetet kräver goda rutiner, det ska påbörjas så snart det kommit signalen om att en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Misstanke om kränkning ska tas på allvar. Det innebär att berörd personal måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att detta upprepas. Elever och vårdnadshavare kan alltid vända sig till all pedagogisk personal och rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Undersök:

Ansvarig personal tar reda på så mycket som möjligt om kränkningen och dokumenterar

- Var sker den?
- När sker den?
- Hur går kränkningen till?
- Vem eller vilka är inblandade?

Analysera:

Sen analyseras det som framkommit i undersökningen. Utifrån denna analys formuleras åtgärder för att eliminera att kränkande handlingar uppstår/upprepas.

Åtgärda:

Ansvarig personal informera berörd personal samt rektor.

Enskilda samtal med berörda elever.

Vårdnadshavarna till de berörda eleverna kontaktas snarast.

Dokumentationen innefattar

- Beskrivning av händelsen dokumenteras i incidentrapport, se bilaga.
- Åtgärdsplan
- Uppföljning
- Anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering skickas av rektor till huvudman.

Följ upp och utvärdera

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.

Om personal misstänks kränka elever är det rektors eller huvudmannens ansvar att utreda, dokumentera och vidta vidare åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av annan personal.

Om personal misstänks kränka annan personal är det rektors eller huvudmannens ansvar att utreda, dokumentera och vidta vidare åtgärder.

Rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev

Om personal misstänks bli kränkta av elever är det rektors ansvar att utreda, dokumentera och vidta vidare åtgärder.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningssamtal mellan elev/elever och ansvarig pedagog görs regelbundet tills problemet är löst. Ansvarig pedagog har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare.

Rutiner för dokumentation

Blanketten, Anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering, fylls i och skickas till rektor eller huvudman. Detta görs av ansvarig pedagog när en kränkning har inträffat.

Händelser av våld och hot dokumenteras på en blankett, som finns i vikariepärmerna.

Vårdnadshavare informeras om innehållet och bekräftar mottagen information med sin underskrift.

Blanketten skickas vidare till rektor som i sin tur vidarebefordrar blanketten till huvudman.

Dokumentation är av största vikt ur rättssäkerhetssynpunkt och åtgärderna får inte strida mot bestämmelserna om disciplinära åtgärder.